

บรรณานุกรม

หนังสือภาษาไทย

การอ่านวยการรักษาความมั่นคงภายใน, กอ.ปค.๑๑๖ - ๑ : ศอปป. โครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง. กรุงเทพมหานคร : แผนกการพิมพ์กรมการทหารสื่อสารฯ ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์.

กองวิชาการและแผนงาน. กรมการปกครองกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและเสริมสร้างความมั่นคงภายใน. เอกสารอัครเสนา, ๒๕๒๒.

เชิญ บำรุงวงศ์. การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในชนบท (ด้านเกษตร). เอกสารประกอบคำบรรยายเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในชนบทในการสัมมนาปลัดจังหวัด นายอำเภอ. กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (โรเนียวเย็บเล่ม).

๒๕๒๒.

พิชัย วาสนาสง. คำราพิชัยสงครามของขุนจู้และเง่าคี. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ลายสือไท

๒๕๒๑.

ภิญโญ วัชรเทศ, พท. ประวัติการเข้ามาสู่ประเทศไทยของคอมมิวนิสต์โดยสังเขป. การพัฒนาการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศูนย์การทหารราบ, ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์.

เรงรักพัฒนาชนบท, สำนักงาน. หลักการเรงรักพัฒนาชนบท. เอกสารอัครเสนาประกอบคำบรรยาย.

สายหยุด เกิดผล พล.อ., สมชัย รัถวิจิตร, คร. อนาคตของไทย : ยุทธศาสตร์เพื่อการดำรงอยู่ของชาติ. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, ๒๕๒๐.

เสริม ณ นคร, พล.อ. การป้องกันและปราบปราม ผกค. เอกสารบันทึกการประชุม (ฉบับที่ ๒) สัมมนาอหิบัติ ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย และผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วราชอาณาจักร. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและแผนมหาดไทย, ๒๕๒๐.

อาษา เมฆสวรรค์, คร. การปกครองระบอบค้ำบัล หมูบ้าน กับความมั่นคงแห่งชาติ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๒๑.

อาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง, ศูนย์, กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน เอกสาร
ประกอบคำบรรยาย เรื่องโครงการ อพป. ปี ๒๕๒๒.

อำนวยการประสานงาน กอ.รมน., ศูนย์, คู่มือการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์
การรักษาความปลอดภัยในชนบท. กรุงเทพฯ : ศูนย์อำนวยการประสานงาน
กอ.รมน., ๒๕๑๗.

อำนวยการโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (ศอพป.กอ.รมน.), ศูนย์การบริหาร
หมู่บ้าน อพป. กรุงเทพฯ : กองติดตามและประเมินผลงาน, ๒๕๒๑. การ
ปกครอง, กรม. ฝ่ายบริหารกิจการท้องถิ่น กองปกครองท้องถิ่น.

กฎหมาย, ระเบียบ และหนังสือราชการ

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗.

พระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒ "

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๗๕ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๒.

"ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง
พ.ศ. ๒๕๑๙" ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๙.

หมู่บ้านแทรกซึมตามบันทึก ศษร.กอ.รมน. ที่ สร. ๔๐๐๑(๐๗) ลง กค. ๑๗ เรื่อง
"แนวความคิดในการจัดทำเนียบหมู่บ้านในเขตแทรกซึม ผกค."

วิทยานิพนธ์และเอกสารวิจัย

ทรงวุฒิ งามมีศรี, ว่าที่ ร.ต. ปัญหาเกี่ยวกับหมู่บ้าน อพป. เอกสารวิจัยการปฏิบัติของ
นักศึกษาโรงเรียนนักปกครองระดับสูง, ๑๑ มกราคม ๒๕๒๒.

ปรีชา ศิริกรินทร์. บทบาทของฝ่ายปกครองต่อโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง
เอกสารวิจัยนักศึกษาโรงเรียนนักปกครองระดับสูง รุ่นที่ ๑๐. วิทยาลัย
การปกครอง, ๒๕๒๒.

ปัญญา คำพรเหลือ. การบริหารงานของหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.):
ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอกุศุมภ์ จังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร-
มหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๓.

- พิศาล มูลศาสตร์สาทร. การสร้างความมั่นคงในหมู่บ้าน เอกสารวิจัยส่วนบุคคล :
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ๒๕๒๓-๒๕๒๓.
- สุชาติ ทวีวิไล. การใช้ราษฎรอาสาสมัครกับความมั่นคงของชาติ. เอกสารวิจัยบุคคล
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ๒๕๑๘.-๒๕๑๘.
- ใหญ่ โรจน์สุวนิชกร. การรักษาความปลอดภัยในระดับตำบล หมู่บ้าน : ศึกษาเฉพาะ
โครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
ภาคสอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๒.
- วัชรชัย ประไพพิศ. การบริหารงานอำเภอ : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอปลาปาก,
วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยภาควิชาปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒.
- อาภรณ์พันธ์ จันทรสว่าง, คร. หมู่บ้านชนบทการประกวดบ้านราษฎรพัฒนา ต. โนนสมบูรณ์
อ. เลิงสาบ จ. นครราชสีมา. เอกสารวิจัย : กรมพัฒนาชุมชน กระทรวง
มหาดไทย. (มปท.)

หนังสือภาษาอังกฤษ

- Pye, Lucian W. Aspects of Political Development. Boston: Little,
Brown & Company, 1966.
- _____. Southeast Asia's Political Systems. New Jersey:
Prentice-Hall Inc., Englewood Clifcs, 1967.



ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑๔. ตามความคิดของท่าน เมื่อหมอบานของท่านประกาศจัดตั้งเป็นหมอบาน อฟป. มีความแตกต่างจากก่อนประกาศเป็นหมอบาน อฟป. อย่างไร.....
.....
.....

ส่วนที่ ๓

๑๕. ก่อนประกาศจัดตั้งเป็นหมอบาน อฟป. ข้าราชการ (เจ้าหน้าที่) เขามาเยี่ยมเยียนและแนะนำในการพัฒนาหมอบานบ่อยครั้งเพียงใด
เขามาย่อยครั้ง (ระบุ).....
นาน ๆ เขามาที่.....
ไม่เคยเขามา.....
อื่น ๆ

๑๖. (๑) เมื่อประกาศเป็นหมอบาน อฟป. แล้ว ข้าราชการ (เจ้าหน้าที่) เขามาเยี่ยมเยียนและแนะนำในการพัฒนาหมอบานหรือไม่
เขามาย่อยครั้ง (ระบุ).....
นาน ๆ เขามาที่.....
ไม่เคยเขามา.....
อื่น ๆ

(๒) ในบรรดาข้าราชการที่เขามา ท่านพบใครบ่อยที่สุด
นายอำเภอ (ชื่อ.....)
ปลัดอำเภอ (ชื่อ.....)
หัวหน้าส่วนราชการ (โปรดระบุ)
๑.
๒.
๓.
พัฒนากรตำบล (ชื่อ.....)

๑๗. ข้าราชการที่เข้ามาในหมอบานของท่าน มาพบใครในหมอบานมากที่สุด
ผู้ใหญ่หมอบาน
คณะกรรมการหมอบาน

๒๒. ตามความคิดของท่าน โครงการพัฒนาต่าง ๆ ในหมู่บ้านของท่านใครเป็นผู้ริเริ่ม

ข้าราชการ

ผู้ใหญ่บ้าน และคณะกรรมการหมู่บ้าน

ราษฎรในหมู่บ้าน

อื่น ๆ

๒๓. ถ้าโครงการพัฒนาหมู่บ้าน เกิดจากความริเริ่ม และลงมือทำโดยข้าราชการเอง

ราษฎรในหมู่บ้านไม่ใคร่รวมควย ท่านมีความเห็นอย่างไร

เป็นการดีเพราะข้าราชการเป็นผู้มีความสามารถมากกว่า

ทำให้ขาดความภูมิใจในผลงานเพราะราษฎรในหมู่บ้านไม่ได้มีส่วนร่วม

ในโครงการ

รู้สึกเฉย ๆ อย่างไม่รู้ก็ได้

อื่น ๆ

๒๔. ในบรรดาสวนราชการที่เข้าร่วมพัฒนาหมู่บ้านของท่าน ท่านคิดว่าใครมีบทบาทมากที่สุด ที่ทำให้หมู่บ้านประสบความสำเร็จ

นายอำเภอ (ชื่อ.....)

ปลัดอำเภอ (ชื่อ.....)

หัวหน้าส่วนราชการ (โปรดระบุ)

๑.

๒.

๓.

๔.

พัฒนากรตำบล (ชื่อ.....)

๒๕. ถ้าข้าราชการไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านเลย หมู่บ้านของท่านจะสามารถพัฒนาด้วยตัวเองหรือไม่

ได้

ไม่ได้

เพราะอะไร.....

.....

ส่วนที่ ๔

๒๖. ผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้าน เคยเรียกประชุมราษฎร เพื่อชี้แจงข้อราชการและ การหาหรือเกี่ยวกับการพัฒนาและการปกครองป้องกันภายในหมู่บ้านหรือไม่

เรียกประชุมทุกครั้งที่มีข้อราชการและเมื่อมีเรื่องขอความเห็นเกี่ยวกับการ พัฒนาและการปกครองป้องกันภายในหมู่บ้าน นาน ๆ เรียกประชุมที เฉพาะเรื่องสำคัญ ๆ ไม่เคยเรียกประชุมเลย
อื่น ๆ

๒๗. ท่านเข้าร่วมประชุมทุกครั้งที่มีการประชุมหรือไม่

เข้าร่วมประชุมทุกครั้ง จะไม่ขาดประชุมถ้าไม่จำเป็น เข้าประชุมเป็นบางครั้ง ไม่เคยเข้าประชุม
อื่น ๆ

๒๘. ในที่ประชุมของหมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน และคณะกรรมการหมู่บ้าน เปิดโอกาสให้ราษฎร ในหมู่บ้านแสดงความคิดเห็นหรือไม่

เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี
เปิดโอกาสให้บ้าง ไม่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นเลย
อื่น ๆ

๒๙. ในการประชุมทุกครั้งท่านแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมหรือไม่

แสดงความคิดเห็นทุกเรื่อง
แสดงความคิดเห็นเฉพาะเรื่องที่สงสัย ไม่เข้าใจ หรือไม่เห็นด้วย ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น
อื่น ๆ

๓๐. เมื่อมีข้อถกเถียงหรือมีความเห็นหลายความเห็นในที่ประชุมเกี่ยวกับนโยบาย หรือ โครงการต่าง ๆ ของหมู่บ้าน ที่ประชุมใช้วิธีตัดสินโดย

ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ตัดสินใจ
คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นผู้ตัดสิน

ใช้วิธีการลงมติของราษฎรที่มาประชุมโดยถือเสียงข้างมาก

อื่น ๆ

๓๑. ถ้ามติของที่ประชุมในเรื่องใดที่ออกมาไม่ตรงกับความคิดของท่าน ท่านดำเนินการอย่างไร

ไม่ยอมรับคืนนั้น และไม่ให้ความร่วมมือ

จำต้องยอมรับ แต่ไม่ให้ความร่วมมือ

ยอมรับคืนนั้น และให้ความร่วมมือ

อื่น ๆ



๓๒. เมื่อในที่ประชุมมีการเสนอแนะให้ปรับปรุงแก้ไขในนโยบายและโครงการของหมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้าน นำไปพิจารณาปฏิบัติเพียงใด

ไม่นำเอาไปปฏิบัติเลย

นำไปปฏิบัติเฉพาะบางเรื่อง

นำไปปฏิบัติทุกเรื่อง

อื่น ๆ

๓๓. การดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้าน แจ้งให้ราษฎรรับรู้หรือไม่

แจ้งให้ทราบในที่ประชุมทุกโครงการ

แจ้งให้ทราบบางเรื่อง

ไม่เคยแจ้งปล่อยให้เป็นที่ซอกของผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการ

อื่น ๆ

๓๔. เมื่อผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการดำเนินโครงการเสร็จสิ้นแล้ว มีการแสดงชี้แจงให้ราษฎรรับรู้

นำมาแสดงและชี้แจงทุกครั้ง

แสดงและชี้แจงเฉพาะเรื่องที่ราษฎรร้องถาม

ไม่เคยนำมาแสดงเลย

อื่น ๆ

๓๕. ท่านคิดว่าท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการหรือไม่

ส่วนที่ ๕

๔๐. อะไรเป็นมูลเหตุจูงใจ หรือเพราะเหตุใดที่ท่านจึงเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาหมู่บ้าน.....

๔๑. ใครเป็นผู้ชักชวนให้ท่านเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาหมู่บ้าน
ข้าราชการ
ผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้าน
เพื่อนบ้าน
ท่านเข้าร่วมด้วยตัวเอง
อื่น ๆ

๔๒. ตามความคิดของท่านใครมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหมู่บ้านของท่านจนประสบผลสำเร็จ
ข้าราชการ
ผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้าน
ราษฎรภายในหมู่บ้าน
ทั้ง ๓ ฝ่ายที่กล่าวมา
อื่น ๆ

๔๓. ตามความเข้าใจของท่านหมู่บ้าน อพป. คืออะไร.....

๔๔. เคยมีข้าราชการ เข้ามาประชุมชี้แจงเกี่ยวกับโครงการ อพป. หรือไม่
เคย ไม่เคย
ถ้าเคยมีใครบ้าง.....

ถ้ามีส่วนร่วมโดยวิธีใด
- สละแรงงาน
บริจาคเงิน

บริจาควัสดุและสิ่งของ

อื่น ๆ

ถ้าไม่มีส่วนรวม เพราะเหตุใด

ไม่ได้รับการชอรอง

ไม่เห็นด้วยกับหลักการ

ต้องประกอบอาชีพหารายได้

อื่น ๆ

๔๕. ราษฎรในหมู่บ้านของท่านมีความรู้สึกต่อการพัฒนาตามโครงการ อพป. อย่างไร

พอใจมาก

ค่อนข้างพอใจ

ไม่ค่อยพอใจ

เฉย ๆ

เพราะอะไร.....

.....

๔๖. ท่านคิดว่าโครงการ อพป. จะช่วยให้เกิดประโยชน์แก่หมู่บ้านของท่านได้มากน้อย

เพียงใด

ช่วยมาก

ช่วยได้บางส่วน

ช่วยน้อย

ไม่ช่วยเลย

เพราะอะไร.....

.....

๔๗. ในระหว่างการทำงานร่วมกัน ท่านพบว่า ราษฎร

มีความเต็มใจ และขยันขันแข็งที่

ทำงานกันตามปกติ

เนื่อง ๆ โดยไม่ค่อยเต็มใจ

อื่น ๆ

- ๔. คณะกรรมการฝ่ายการคลัง
 - ๕. คณะกรรมการฝ่ายศึกษาและวัฒนธรรม
 - ๖. คณะกรรมการฝ่ายสวัสดิการและสังคม
 - ๗. คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสุข
 - ๘. คณะกรรมการฝ่ายเกษตรและสหกรณ์
- และท่านเคยเข้าร่วมปฏิบัติงาน หรือเป็นสมาชิกในงานฝ่ายใดบ้าง.....
-

๕๓. ท่านมีความเชื่อมั่นเพียงใ้ความผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้านจะสามารถเป็นผู้
 นำในการพัฒนาหมู่บ้าน

เชื่อมั่นมาก
ค่อนข้างจะเชื่อมั่น
ไม่เชื่อมั่น
รู้สึกเฉย ๆ
อื่น ๆ

๕๔. ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้านท่านคิดว่าผู้นำชุดใหม่
 จะสามารถพัฒนาหมู่บ้านของท่านให้เจริญขึ้นได้หรือไม่

ทำได้ดีกว่าชุดปัจจุบัน
ทำได้เท่าชุดปัจจุบัน
ทำได้แต่ไม่เท่าชุดปัจจุบัน
ทำไม่ได้

เพราะอะไร.....

.....

๕๕. ความความเห็นของท่านบุคคลต่อไปนี้ ท่านให้ความเชื่อมั่นต่อใครมากที่สุดว่าจะเป็
 ผู้นำในการพัฒนาหมู่บ้าน (ตอบได้หลายตำแหน่ง เรียงตามลำดับ)

ผู้ใหญ่บ้าน
 คณะกรรมการหมู่บ้าน
 ครู
 ถ้านั้น

เจ้าอาวาส (พระ)

ผู้สูงอายุในหมู่บ้าน

ข้าราชการ

อื่น ๆ (ระบุ).....

๕๖. ท่านให้ความเชื่อถือใครในหมู่บ้าน เมื่อท่านเกิดปัญหาในครอบครัว หรือความขัดแย้ง
ในหมู่บ้านจะต้องไปปรึกษา (ตอบได้หลายคนเรียงตามลำดับ)

ผู้ใหญ่บ้าน

คณะกรรมการหมู่บ้าน

ครู

กำนัน

เจ้าอาวาส (พระ)

ผู้สูงอายุในหมู่บ้าน

ข้าราชการ (ที่เขาไปในหมู่บ้าน เช่นพัฒนากร, ปลัดอำเภอ)

ใครก็ได้ที่เขาสามารถให้คำปรึกษาได้

ไม่ปรึกษาใคร

อื่น ๆ (ระบุ).....

๕๗. ท่านมีความเห็นอย่างไรต่อการทำงานของ.-

ผู้ใหญ่บ้าน.....

คณะกรรมการหมู่บ้าน.....

๕๘. เมื่อท่านเดือดร้อน หรือประสบอันตรายบุคคลแรกที่ท่านคิดว่า จะขอความช่วยเหลือคือ
ใคร.....

๕๙. ถ้าผู้ใหญ่บ้านของท่านไม่ใช่คนปัจจุบันนี้ ท่านคิดว่าหมู่บ้านของท่านจะประสบความสำเร็จ
เร็วในการพัฒนาหรือไม่

ประสบความสำเร็จ

ไม่ประสบความสำเร็จ

เพราะอะไร.....

.....

๖๐. ถ้าผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบันลาออกจากตำแหน่งท่านยังให้ความเคารพและนับถือหรือไม่

ยังให้ความเคารพและนับถือ

เลิกให้ความเคารพและนับถือ

เพราะอะไร.....

.....

๖๑. ราษฎรในหมู่บ้านของท่านมีความสามัคคีกันเพียงใด เช่นการร่วมมือในการจัดงานในหมู่บ้านหรือทำกิจกรรมร่วมกัน

มีความสามัคคีกันดีมาก

สามัคคีกันพอควร

ไม่สามัคคีกัน

ใคร เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการสร้างความสามัคคีในหมู่บ้าน.....

.....

.....

๖๒. เมื่อท่านมีปัญหาในค่านต่าง ๆ ต่อไปนี้ ท่านจะขอคำปรึกษาจากใครในหมู่บ้าน
ปัญหาค้นหาการพัฒนาชุมชน

๑. การประกอบอาชีพ

๒. สุขภาพอนามัย.....

๓. การก่อสร้างและซ่อมแซมสิ่งสาธารณะในหมู่บ้าน.....

ปัญหาค้นหาการปกครองและกฎหมาย

๑. ปัญหาค้นหากฎหมาย

๒. ปัญหาค้นหาครอบครัว

๓. การก่อสร้างและซ่อมแซมสิ่งสาธารณะในหมู่บ้าน.....

ปัญหาค้นหาสังคม

๑. การศึกษา.....

๒. การกีฬาและพักผ่อนหย่อนใจ.....

๓. เยาวชน.....

๔. การกุศลสาธารณะ.....

ปัญหาความปลอดภัย

๑. ผู้ก่อการร้าย.....
๒. โจรผู้ร้าย.....

ส่วนที่ ๖

๒๓. ท่านเคยไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกสภาจังหวัด หรือไม่
- ไปใช้สิทธิทุกครั้ง
- ไปใช้สิทธิเลือกตั้งตั้งแต่หนึ่งครั้งขึ้นไป
- ไม่เคยไปใช้สิทธิ
- อื่น ๆ

เพราะเหตุใดท่านจึงไม่ใช้สิทธิเลือกตั้ง/หรือไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง.....

๒๔. ท่านคิดว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่อะไร.....

ท่านคิดว่าสมาชิกสภาจังหวัดมีหน้าที่อะไร.....

๒๕. จากแหล่งข่าวทางการเมือง/เหตุการณ์ต่าง ๆ ท่านมีความเชื่อถือเพียงใด

ที่มาของแหล่งข่าว	เชื่อ	ไม่เชื่อ	เชื่อบ้างไม่เชื่อบ้าง
๑. วิทยุ
๒. ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน ครู
๓. ข้าราชการ
๔. หนังสือพิมพ์, สิ่งตีพิมพ์
ใบปลิว
๕. ชาวบ้าน
๖. ภาพยนตร์
๗. ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้แทน
๘. คอมมิวนิสต์

ท่านพิจารณาอย่างไรว่าชาวนั้น เชื่อได้หรือไม่.....

.....

๖๖. ถ้ามีการเลือกตั้งคณะกรรมการหมู่บ้านและกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ท่านต้องการที่จะสมัครเข้าเป็นผู้บริหารท้องถิ่นหรือไม่

ต้องการ

ไม่ต้องการ

อื่น ๆ

เพราะอะไร.....

.....

๖๗. ท่านเคยอยู่เวรยามประจำหมู่บ้านหรือไม่

เคย

ไม่เคย

เพราะอะไร.....

.....

๖๘. ท่านเคยร่วมพัฒนาสิ่งสาธารณประโยชน์ในหมู่บ้านหรือไม่

เคย

ไม่เคย

เพราะอะไร.....

.....

๖๙. การเลือกตั้งคณะกรรมการขึ้นมาบริหารงานในหมู่บ้านมีการชกแย้งในคณะกรรมการหรือไม่

ไม่ชกแย้งเลย

ชกแย้งบ้าง

ชกแย้งมาก

เพราะอะไร.....

.....

๗๐. อาชีพหลักของท่านทำอะไร.....

อาชีพรองของท่านทำอะไร.....

รายได้จากการประกอบอาชีพของ.....

รายได้ของท่านพอต่อการดำรงชีพหรือไม่.....

ท่านมีปัญหาอะไรจากการประกอบอาชีพของท่าน.....

ท่านประสบปัญหาอะไรในการจำหน่ายผลผลิตของท่าน.....

ท่านคิดว่าจะแก้ไขปัญหาคืออย่างไร.....

ใครแนะนำในการแก้ไขปัญหของท่าน.....

๓๑. ท่านคิดว่าหมู่บ้านของท่าน มีอะไรบ้างที่จะต้องแก้ไข.....

.....

แก้ไขโดยวิธีใด.....

๓๒. ในอนาคตของท่านและครอบครัวมีแผนการหรือโครงการสำหรับการดำเนินชีวิตอย่างไรบ้าง.....

.....

.....

.....

ศูนย์วิทยพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาคผนวก ข.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ คณะกรรมการหมู่บ้านราษฎร์พัฒนา
ค. โนนสมบุญ อ. เลิงสาบ จ. นครราชสีมา

- ๑. เพศ.....อายุ.....การศึกษา.....
- ๒. ท่านอาศัยอยู่ในหมู่บ้านนี้เป็นเวลาปี
- ๓. ท่านดำรงตำแหน่ง หรือ เคยดำรงตำแหน่ง และทำหน้าที่อะไรในหมู่บ้าน.....
.....
- ๔. ภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่ไหน.....
ท่านประกอบอาชีพอะไรในภูมิลำเนาเดิม.....
- ๕. เพราะเหตุใดจึงย้ายภูมิลำเนามาอยู่ที่หมู่บ้านนี้.....
.....
- ๖. เมื่อท่านย้ายมาอยู่หมู่บ้านนี้ในระยะแรกท่านประสบปัญหาอะไร.....
.....
- ๗. จากการที่ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ได้บุกโจมตีหมู่บ้านของท่านในขณะนั้นท่านได้ต่อสู้หรือไม่

ต่อสู้	ไม่ต่อสู้
--------	-----------

เพราะเหตุใด.....
.....
- ๘. ท่านเคยผ่านการฝึกอบรม ทสป, ทสปช, ลส.ชบ, รกบ, หรือไม่ (ถ้าเคยไปครั้งใด)
.....
เพราะเหตุใดท่านจึงเข้ารับการฝึกอบรม.....
.....
และการฝึกอบรมท่านได้ประโยชน์อะไรบ้าง.....
.....

ท่านได้รับประโยชน์จากการไปภูมานั้นอย่างไรบ้าง.....

.....

๑๕. ตามความเข้าใจของท่านโครงการ อพป. คืออะไร.....

.....

และการพัฒนาหมู่บ้านตามโครงการ อพป. แตกต่างจากการพัฒนาในรูปแบบอื่น
อย่างไร.....

.....

๑๖. ท่านมีทัศนคติและความคิดเห็นอย่างไร ต่อคำกล่าว ดังต่อไปนี้

๑. "การพัฒนาหมู่บ้านประสบความสำเร็จไม่ได้ ถ้าปราศจากการ เข้ามามีส่วนร่วม
ของประชาชนในการดำเนินการ".....

.....

๒. "ถ้าปราศจากความช่วยเหลือของทางราชการแล้ว การพัฒนาหมู่บ้านยากที่จะ
ประสบผลสำเร็จ.....

๓. "การให้ผู้นำหมู่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้านดำเนินการต่าง ๆ ภายในหมู่บ้าน
โดยราษฎรในหมู่บ้านไม่ยอมรับ และแสดงความคิดเห็นจะทำให้การพัฒนาได้
ผลสำเร็จ เพราะไม่ขัดแย้งกันในด้านความคิด".....

.....

๑๗. ก่อนที่หมู่บ้านของท่านประกาศจัดตั้ง เป็นหมู่บ้าน อพป. การพัฒนาหมู่บ้านของท่าน
ดำเนินการในแบบใด ใครเป็นผู้รับผิดชอบ และ ผลเป็นเช่นใด.....

.....

๑๘. เมื่อหมู่บ้านของท่านประกาศเป็นหมู่บ้าน อพป. ในระยะแรกท่านประสบปัญหาในการ
ดำเนินงานเช่นไร.....

.....

มีวิธีแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร.....

.....

ใครเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการ เสนอทางแก้ไข.....

๑๘. ก่อนประกาศจัดตั้ง เป็นหมู่บ้าน อพป. ชำราชการ เข้ามาเยี่ยมเยียนและแนะนำใน การพัฒนาหมู่บ้านหรือไม่.....
ถ้ามา ชำราชการมาดำเนินการอย่างไร.....

เมื่อประกาศจัดตั้งแล้ว ชำราชการ เข้ามาหรือไม่.....
เข้ามาบ่อยครั้ง เพียงใด.....
เข้ามาพบปะกลุ่มใด.....
และเข้ามาดำเนินการอย่างไร.....

๑๙. ความความคิดเห็นของท่านความสำเร็จของหมู่บ้านราษฎรพัฒนา ชำราชการส่วนอำเภอ และจังหวัดมีส่วนช่วยเหลือหรือไม่ และช่วยเหลืออย่างไร.....

๒๐. ในการกำหนดโครงการและนโยบายในการพัฒนาหมู่บ้านท่านได้รับแนวความคิดมา จากใคร.....

ในบรรดาสวนราชการที่เขามาร่วมพัฒนาหมู่บ้านของท่าน ท่านคิดว่าใครมีบทบาท มากที่สุด ที่ทำให้หมู่บ้านประสบความสำเร็จ (ตอบได้หลายคนเรียงตามลำดับ)

นายอำเภอ (ชื่อ.....)

ปลัดอำเภอ (ชื่อ.....)

หัวหน้าส่วนราชการ (โปรดระบุ)

๑.....

๒.....

๓.....

พัฒนากรตำบล (ชื่อ.....)

เกษตรตำบล (ชื่อ.....)

๒๒. เมื่อท่านประสบปัญหาในการดำเนินงาน ใครที่ท่านขอคำปรึกษาและแนะนำในการแก้ปัญหา.....

๒๓. ในการพัฒนาหมู่บ้านท่าน เคยขอความร่วมมือจากทางราชการหรือไม่.....
และได้รับความร่วมมือจากราชการ เพียงใด.....

.....
ความความเห็นของท่าน นายอำเภอ และข้าราชการที่เข้ามาในหมู่บ้านมีบทบาท
อย่างไรในการพัฒนาหมู่บ้านของท่าน.....

๒๔. ท่านรับผิดชอบ หรือมีหน้าที่ในคณะกรรมการฝ่ายใด หรือกลุ่มใด.....
ใคร เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำในการดำเนินงานในฝ่าย/กลุ่ม ที่ท่านสังกัด.....

.....
ผลของการให้คำปรึกษาและแนะนำเป็นเช่นใด.....
ผลงานของฝ่าย/กลุ่ม ของท่านที่ดำเนินไปแล้วมีอะไรบ้าง.....

.....
ท่านประสบปัญหาอะไรบ้างในการดำเนินงาน.....

.....
ท่านแก้ไขปัญหาคงกล่าวอย่างไร.....

.....
ผลงานใน ฝ่าย/กลุ่ม ของท่าน ราษฎรในหมู่บ้านให้ความร่วมมือและเข้ามามีส่วน
ร่วมอย่างไร

บริจาคเงิน

สละแรงงาน

บริจาควัตถุและสิ่งของ

ขึ้น ๆ

ผลงานและนโยบายได้รับการยอมรับเพราะสอดคล้องกับความต้องการของราษฎร
ในหมู่บ้านหรือไม่

ยอมรับ เพราะ.....

ไม่ยอมรับ เพราะ.....

๒๕. (๑) ท่านมีวิธีดำเนินการอย่างไรที่ชักจูงราษฎรในหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการ
ดำเนินงานในฝ่าย/กลุ่ม.....

(๒) ในฐานะคณะกรรมการหมู่บ้าน ท่านคิดว่าราษฎรในหมู่บ้านของท่านมีลักษณะ
อย่างไร

มีความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมพัฒนาหมู่บ้าน

ต้องเคี่ยวเข็ญพอควรจึงจะเข้าร่วมพัฒนา

แม้จะเคี่ยวเข็ญแล้วก็ยังได้รับความร่วมมือจากราษฎรจำนวนน้อย

๒๖. ในการกำหนดโครงการและนโยบายต่าง ๆ ในการพัฒนาหมู่บ้านเปิดโอกาสให้
ราษฎรในหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเพียงใดและโดยวิธีใด.....

๒๗. เมื่อในหมู่บ้านมีปัญหาที่ตกลงกันไม่ได้ในนโยบายและโครงการต่าง ๆ ในการพ
พัฒนาท่านดำเนินการอย่างไร.....

๒๘. นโยบายและโครงการต่าง ๆ ที่ทำแล้วเสร็จท่านมีวิธีการอย่างไรที่ให้ราษฎรใน
หมู่บ้านทราบผลของงาน ปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้น.....

๒๘. เคยมีนโยบายและโครงการใดหรือไม่ที่ราษฎรให้ข้อคิดเห็นและเสนอแนะแล้วท่านนำไปปฏิบัติตาม.....
เพราะเหตุใด.....

๓๐. ถ้านโยบายและโครงการใดที่จะทำในหมู่บ้านชาควรรวมมือจากราษฎร หรือทำไปเพราะจ่ายอมนโยบายและโครงการดังกล่าวจะสำเร็จหรือไม่.....
เพราะเหตุใด.....
ท่านมีวิธีการแก้ไขอย่างไร.....

๓๑. เมื่อเกิดความขัดแย้งในหมู่บ้านของท่าน ท่านมีวิธีการอะไรที่จะแก้ไขความขัดแย้งนั้น.....

๓๒. การที่หมู่บ้านของท่านชนะการประกวดในหลาย ๆ ด้าน ถือว่าเป็นความสำเร็จในการพัฒนาหมู่บ้านของท่านหรือไม่.....
และท่านคิดว่าหมู่บ้านของท่านพัฒนาเพียงพอแล้วหรือยัง.....

และท่านมีเป้าหมายจะทำถึงจุดใด.....

๓๓. ความความเข้าใจของหมู่บ้านที่พัฒนาแล้วควรมีสภาพอย่างไร.....
หมู่บ้านของท่านถึงสภาพนั้นหรือยัง.....

๓๔. ท่านคิดว่าโครงการ อพป. จะสามารถพัฒนาหมู่บ้านของท่านให้เจริญขึ้นอีกได้หรือไม่.....

ประโยชน์ที่เห็นชัดที่สุดจากการที่หมู่บ้านของท่านเป็นหมู่บ้าน อพป. คืออะไร.....

๓๕. จากการดำเนินงานตามโครงการ อพป. เท่าที่ผ่านมาได้มีการเปลี่ยนแปลงและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ภายในหมู่บ้านของท่านในค้ำต่าง ๆ ต่อไปนี้เพียงใด

ค้ำการ เมืองการปกครอง

- ๑. การปกครองภายในหมู่บ้าน.....
- ๒. ปัญหาจากการรายค้อมนิวนิสต์.....
- ๓. ปัญหาโจรผู้ร้าย.....
- ๔. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน.....

ค้ำเศรษฐกิจ

- ๑. สภาพความเป็นอยู่ของราษฎร (การดำรงชีพในภาวะปัจจุบัน).....
-
- ๒. การประกอบอาชีพ.....
- ๓. การจำหน่ายผลผลิตของราษฎร.....

ค้ำสังคมจิตวิทยา

- ๑. จิตใจของราษฎร.....
- ๒. สุขภาพอนามัย.....
- ๓. การศึกษา.....
- ๔. สวัสดิการ.....
- ๕. ความเป็นระเบียบของสังคม.....
- ๓๖. ท่านคิดว่าหมู่บ้านของท่านมีสิ่งใดที่จะต้องแก้ไข ปรับปรุง/หรือท่านมีโครงการในการพัฒนาหมู่บ้านของท่านอย่างไร.....
-
- ๓๗. การดำเนินงานของท่านมีปัญหาและอุปสรรคอะไรที่ขัดขวางการพัฒนาหมู่บ้าน.....
-
- มีปัญหอะไรที่ท่านคิดว่าไม่สามารถแก้ไขที่ระดับหมู่บ้าน.....
-
- ท่านคิดว่าจะแก้ไขได้อย่างไร.....



ภาคผนวก ค.

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ ๒๖/๒๕๒๓

เรื่อง นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์

๑.ทั่วไป

๑.๑ สถานการณ์ของโลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากในห้วงเวลาที่ผ่านมามีเกิดวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ทั่วทุกภูมิภาค วิกฤตการณ์ดังกล่าวเกิดจากปัญหาหลักในเรื่องการขาดพลังงาน ความแตกต่างในอุดมการณ์ทางทหารของอภิมหาอำนาจและความขัดแย้งของโลกในค่ายสังคมนิยม สถานการณ์โดยทั่วไปได้เปลี่ยนเข้าสู่สภาพการเผชิญหน้าในรูปแบบของสงครามเย็นอันมีผลกระทบต่อความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และประเทศไทยอย่างที่สุด

๑.๒ พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยยังคงดำรงเจตนาอันแน่วแน่ ในการทำสงครามปฏิวัติเพื่อยึดอำนาจรัฐ โดยใช้เงื่อนไขประชาธิปไตยเป็นหลักและเงื่อนไขอื่น ๆ ที่เปิดให้สนับสนุน ใต้ลึงเพลงสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปให้เป็นประโยชน์ต่อตน โดยให้ความสำคัญอย่างที่สุดต่อการสร้างแนวร่วมทุกระดับเพื่อสร้างสถานการณ์ปฏิวัติและสร้างสถานการณ์สงครามต่างลัทธิ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญในการเปลี่ยนความขัดแย้งภายในให้เป็นสงครามประชาธิปไตย การปฏิบัติในท้องถิ่นได้เปลี่ยนสภาพจากป่าหิมาเป็นป่าหิมาเมือง เพื่อสอดคล้องกับนโยบายการสร้างแนวร่วมดังกล่าว ความแตกแยกทางความคิดในขบวนการ โดยเฉพาะข้อสงสัยในเรื่องความสำเร็จในการปฏิวัติประชาธิปไตย โดยชนชั้นกรรมาชีพเป็นจุดอ่อนสำคัญที่เกิดขึ้นในห้วงเวลานี้

๑.๓ รัฐบาลมีเจตนารมณ์ในการ เติบโตและรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขอย่างเคร่งครัด บริหารราชการแผ่นดินโดยคำนึงถึงความผาสุกของประชาชน ยึดมั่นในการประสานผลประโยชน์ของชนในชาติและในเอกลักษณ์ที่ดำรงของไทย ยึดถือหลักการ

แก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมโดยเที่ยงธรรมและสันติวิธี รวมทั้งจะปลูกฝังให้คนไทยทุกคนยึดมั่นในอุดมการณ์ดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับเรื่องการเสียสละประโยชน์ส่วนตัว เพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม ปฏิรูประบบราชการให้มีประสิทธิภาพในการรับใช้ประชาชน และให้สอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในกองทัพมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการป้องกันประเทศและรักษาไว้ซึ่งเอกราชของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รัฐบาลถือเป็นภาระหน้าที่สำคัญ และเร่งความในการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์อันเป็นเหตุสำคัญยิ่งในการมั่นคงของชาติ

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อยุติสถานการณ์สงครามปฏิวัติของคอมมิวนิสต์อันมีความสำคัญ และเป็นภัยต่อความมั่นคงอย่างที่สุดของประเทศไทยให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว

๓. นโยบาย

ต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ให้เสร็จสิ้นอย่างรวดเร็ว ควบคู่การรุดทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง เน้นหนักในการปฏิบัติทั้งปวง เพื่อลดครอนทำลายชบวนการแนวร่วมและกองกำลังติดอาวุธ เพื่อยุติสถานการณ์ปฏิวัติ ยับยั้งการปฏิบัติ เพื่อสร้างสถานการณ์สงครามประชาชาติควมนโยบายเป็นกลาง และขยายผลจากโอกาสที่เปิดให้เพื่อเปลี่ยนแนวทางการต่อสู้ควบอาวุธมาเป็นการต่อสู้แนวทางสันติ

๔. การปฏิบัติ

๔.๑ ในการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ จะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นโดยรวดเร็วหลีกเลี่ยงการปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในสภาพยึดเชื้ออันเป็นความประสงค์ของฝ่ายตรงข้าม การจะเอาชนะดังกล่าวได้โดยรวดเร็วจะต้องกลับเป็นฝ่ายรุดทางการเมือง ซึ่งได้แก่การปฏิบัติทั้งสิ้นที่ส่งผลให้ประชาชนส่วนนี้เห็นว่าแผ่นดินนี้เป็นของตนที่จะต้องปกป้องรักษา ประชาชนมีส่วนในการเป็นเจ้าของปกครอง และได้ผลประโยชน์ ตลอดระยะเวลาของการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์งานการเมือง เป็นสิ่งชี้ขาด งานการทหารจะต้องสนับสนุนและส่งเสริมให้บรรลุภารกิจงาน เมือง เป็นสำคัญ

๔.๒ ขจัดเหตุแห่งความไม่เป็นธรรมในสังคมทุกระดับตั้งแต่ท้องถิ่นถึงระดับชาติ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการอย่างเฉียบขาด ทำลายการกักขู่ครีตทั้งสิ้น สร้างความปลอดภัยให้เกิดแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๔.๓ กำหนดการปฏิบัติให้มีการประสานประโยชน์ระหว่างชนชั้น เสียสละผลประโยชน์ของชนชั้นเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องต้องมีจิตใจที่เป็นธรรม และเข้าใจปัญหาของประชาชนทุกชนชั้นและสำนึกว่า ประชาชนไทยทุกชนชั้นต่างก็มีจิตใจรักประเทศชาติ และพร้อมที่จะเสียสละเพื่อเทิดทูนไว้ซึ่งสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๔.๔ ส่งเสริมประชาชนทุกกลุ่ม ทุกสาขาอาชีพให้สามารถในการปกครองตนเอง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกชนชั้นและสาขาอาชีพมีส่วนร่วมทางการเมือง กำหนดวิธีการให้ได้รับรู้ปัญหาของประชาชน ให้ถือความต้องการของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการนั้น

๔.๕ สนับสนุนการจัดตั้งขบวนการประชาธิปไตยทั้งสี่ที่มีอยู่ โดยคำนึงถึงสิทธิและผลประโยชน์ของกลุ่มชนนั้น ๆ อันพึงจะมี ให้ระมัดระวังและอย่าสับสนระหว่างขบวนการประชาธิปไตยกับขบวนการคอมมิวนิสต์ที่แอบแฝง โดยยกประชาธิปไตยนำหน้า

๔.๖ ภารกิจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ทั้งพลเรือน ตำรวจ ทหาร ในการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ มีทั้งการต่อสู้โดยใช้กำลังอาวุธ และการปฏิบัติในค่านการ เมือง กวักกันทั้งสิ้นขอบเขตและระดับของการปฏิบัติงานในการต่อสู้โดยใช้กำลังอาวุธอาจแตกต่างกัน ออกไปบ้าง แต่ภารกิจหน้าที่ในค่านการ เมืองซึ่งเป็นเรื่องหลักมีความตักเตือนกันทุกประการ การปฏิบัติด้วยกำลังอาวุธให้พิจารณาประเภท ขนาดกำลัง และยุทธวิธีให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในแต่ละพื้นที่ เพื่อสกัดกั้น วัตรอน ทำลาย กองกำลังติดอาวุธโดยต่อเนื่อง

๔.๗ ปฏิบัติกับผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์หรือผู้หลงผิดที่เข้ามาบดตัว หรือที่จับได้ อย่าง เพื่อนประชาชนร่วมชาติ ซึ่งแรงเพื่อให้เข้าใจถึงนโยบายของรัฐบาลในปัญหานี้ อย่างถ่องแท้ ช่วยเหลือให้ใช้ชีวิตใหม่ร่วมกันต่อไปในสังคมอย่างเหมาะสม

๔.๘ ให้ความสำคัญการต่อสู้ในเมืองให้มากที่สุดเพื่อขจัดการจกตั้ง และขยายแนวร่วมตามแนวทางเมืองสนับสนุนป่า และการชักชวนการสร้างสถานการณ์ปฏิวัติ และ

สถานการณ์สงครามประชาชาติ สถานการณ์ปฏิวัติมีรูปแบบในการโคกเคี้ยว รัฐบาลจากประชาชน ทำลายรัฐบาลี๋หอมนแอ การทำลายหรือช่วงชิงการนำชบวนกรประชาธิปไตยอื่นเป็นศัตรูของคอมมิวนิสต์ การสร้างสถานการณ์สงครามประชาชาติและอาศัยแนวร่วมซึ่งมีแทรกอยู่ทุกระดับเพื่อสร้างประชาชาติ และนำชาติไปสู่การสงครามกับประเทศเพื่อนบ้านอื่นจะสนับสนุนให้พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยสามารถปฏิวัติได้สำเร็จ หากพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยบรรลุผลสำเร็จในการจัดตั้ง และขยายแนวร่วมในเมืองไคจะสามารถดำรงขีดความสามารถในการรุกทางการเมือง สามารถสร้างความสับสนทางการเมือง ความวุ่นวายในทางเศรษฐกิจและสามารถสร้างกระแสคลื่นของประชาชนส่วนใหญ่ไปในแนวทางที่ต้องการไค จะต้องทำความเข้าใจว่าการสร้างแนวร่วมในเมืองนี้ยากที่จะมองเห็นได้แจ่มชัด เพราะพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยจะดำเนินนโยบายอาศัยตัวแทนในรูปแบบต่าง ๆ และการใช้เหตุการณ์เฉพาะกรณีให้เป็นไปเสมือนการขัดแย้งโดยทั่วไป นับว่าอันตรายเป็นยิ่ง

๕.๕ การข่าว การจิตวิทยา ประชาสัมพันธ์ เป็นมาตรการอันสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ จึงได้ให้ความสำคัญและให้ดำเนินการในลักษณะเชิงรุกอย่างมีแผน และสอดคล้องกับการปฏิบัติทุกชั้นตอน

๕. การบริหาร

๕.๑ การต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์นั้น เป็นภารกิจที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงของชาติ จึงเป็นหน้าที่รับผิดชอบสูงสุดของรัฐบาล ให้กระทรวง ทบวง กรม และองค์การต่าง ๆ กำหนดแผนโครงการ และการปฏิบัติทั้งสิ้นให้บรรลุวัตถุประสงค์แห่งนโยบายนี้

๕.๒ สภาความมั่นคงแห่งชาติรับผิดชอบในการเสนอแนะคณะรัฐมนตรี ในเรื่องอันเกี่ยวกับนโยบายที่เกี่ยวข้อง

๕.๓ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน เป็นกองอำนวยการเฉพาะกิจ มีผู้อำนวยการป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ทั่วไป เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามนโยบายและการสั่งการ ตลอดจนการประสานงานของกระทรวง ทบวง กรม และองค์การที่เกี่ยวข้อง มีอำนาจหน้าที่ในการให้คำแนะนำที่เป็นผลต่อราชการ

พลเรือน ตำรวจ ทหาร และบุคคลอื่น ๆ ซึ่งผู้อำนวยการป้องกันการกระทำอันเป็น
คอมมิวนิสต์ทั่วไปได้แต่งตั้งจากส่วนราชการต่าง ๆ มาปฏิบัติงาน

๕.๔ การสนับสนุนงบประมาณในการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ ให้ถือว่ามีความ
เข้มงวดเป็นพิเศษ

๕.๕ บรรดาค่าสิ่ง ระเบียบ หรือข้อบังคับใดซึ่งขัดแย้งกับคำสั่งนี้ ให้ใช้คำสั่ง
นี้แทน ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๒๓

พลเอก

(เปรม ติณสูลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

(นายอภิชาติ อภิเมธีธารง)

นักการข่าว ๔ กขค.สป.

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาคผนวก ง.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ ๒๕/๒๕๒๕

เรื่อง แผนรุดทางการเมือง

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๖/๒๕๒๓ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๒๓ เรื่อง นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ ได้กำหนดนโยบายให้ "ต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ให้เสร็จสิ้นอย่างรวดเร็วด้วยการรุดทางการเมืองอย่างคอบเนื่อง" คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๒๕ เห็นชอบด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ เรื่อง แผนรุดทางการเมือง และให้ทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องของถือปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนรุดทางการเมือง และแผนงานต่าง ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์จะได้ออกเป็นแผนประกอบแผนรุดทางการเมืองในโอกาสต่อไป

๑.๒ ปัจจัยสำคัญต่อการรุดทางการเมือง เพื่อต่อสู้เอาชนะคอมมิวนิสต์และทำลายเผด็จการทุกรูปแบบก็คือ การพัฒนาประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะประชาชนในชาติปรารถนาที่จะให้ชาติบรรลุถึงซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข แต่โดยเหตุที่การพัฒนาทางการเมืองไปสู่ระบอบประชาธิปไตยยังล่าช้าและมีจุดอ่อน คอมมิวนิสต์จึงได้ใช้ เป็นเงื่อนไขโฆษณาชวนเชื่อเพื่อวางชิงประชาชน แต่ประชาธิปไตยที่ฝ่ายคอมมิวนิสต์เสนอนั้น เป็นเพียงยุทธวิธีเพื่อให้ได้อำนาจรัฐแล้วพลิกกลับไปสู่สังคมนิยมและคอมมิวนิสต์ในที่สุด ฉะนั้น รัฐจึงต้องเร่งพัฒนาประชาธิปไตยที่คิดว่าให้สำเร็จอย่างรวดเร็วและเป็นประชาธิปไตยที่แท้จริงทั้งด้านยุทธศาสตร์และยุทธวิธี กลุ่มบุคคลที่จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างสรรค์ประชาธิปไตยในระยะเริ่มแรกนี้ ได้แก่ ข้าราชการทุกฝ่าย และประชาชนที่มีอุดมการณ์ประชาธิปไตยโดยร่วมมือร่วมใจสร้างสรรค์ประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นเป็นตัวอย่างสำหรับการพัฒนาประชาธิปไตยในสังคมต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อทำให้เกิดความรู้สึกและความเข้าใจอย่างแท้จริงว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน และเพื่อทำให้เสรีภาพของบุคคลได้คุณภาพกับอำนาจอธิปไตยของปวงชน

๓. นโยบาย

ทำลายระบอบเผด็จการทุกรูปแบบและสถาปนาสังคมในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยใช้ลัทธิประชาธิปไตยเป็นแนวทาง

๔. ยุทธศาสตร์

สร้างองค์กรนำที่มีเอกภาพ โดยมีข้าราชการและประชาชนที่มีอุดมการณ์ประชาธิปไตยเป็นแกนนำ และทำการต่อสู้เพื่อเอาชนะระบอบมิวนิสต์ให้เสร็จสิ้นโดยรวดเร็ว

๕. ยุทธวิธี

ใช้องค์กรนำที่จัดตั้งขึ้นไปสร้างประชาธิปไตยให้เกิดขึ้น

๖. แนวความคิดในการปฏิบัติ

องค์กรนำที่จัดตั้งขึ้นจะทำหน้าที่ในการพิทักษ์ผลประโยชน์ของประชาชน และสร้างสรรค์ประชาธิปไตยให้เป็นจริง โดยเฉพาะความปรารถนาขั้นพื้นฐานสำคัญของประชาชน คือ

๖.๑ ทำให้ประชาชนอยู่อย่างมีความสุข ปราศจากการกดขี่ขูดรีด และอิทธิพลต่าง ๆ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๖.๒ ทำให้ประชาชนอยู่อย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี โดยมีส่วนร่วมในทางการเมือง เป็นเจ้าของพรรคการเมือง เป็นเจ้าของประเทศ

๖.๓ ทำให้ประชาชนอยู่อย่างมีความหวัง มีอนาคต และมีความรู้สึกว่าจะชาติมั่นคง

๗. แนวทางปฏิบัติ

๗.๑ การพัฒนาประชาธิปไตยมีงานสำคัญที่จะต้องทำ ๒ ส่วน คือ งานทำให้เกิดความรู้สึกและความเข้าใจว่าอธิปไตยเป็นของปวงชน อันได้แก่การทำลายอำนาจเผด็จ

การ และการกำจัดคือพิพดทั้งแตร ะกับท้องถิ่นจนถึงระดับชาติ และงานท่าเสรีภาพของบุคคล ให้สมบูรณ์ อันได้แก่การท่างกฎหมายให้เป็นกฎหมาย งานเหล่านี้มีเรื่องต้องพิจารณาความเป็น การอย่างกว้างขวางยากที่จะทำให้สมบูรณ์ได้ในเวลาอันสั้น ทั้งยังมีข้อจำกัดหลายประการ อาทิ ทรัพยากร และข้อจำกัดทางกฎหมายที่จะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิก ดังนั้น การพัฒนาประชาธิปไตยจึงต้องทำอย่างมีขั้นตอนและมีความต่อเนื่อง รวมทั้งต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับลักษณะพิเศษของสังคมไทยและความเป็นไปได้อองสภาวการณ์นั้น ๆ ด้วย การดำเนินการในรายละเอียดนั้น คณะกรรมการนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะ คอมมิวนิสต์จะได้กำหนดเป็นแผนงานต่าง ๆ ตามห่วงเวลาที่เหมาะสมโดยจัดทำเป็นแผนวกร ประกอบแผนรุกรทางการ เมืองในโอกาสต่อไป

๓.๒ สำหรับแนวทางปฏิบัติที่ส่วนราชการต่าง ๆ ใช้เป็นแนวทางในการกำหนด แผนงานต่าง ๆ ต่อไปนี้ นอกจากคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๒/๒๕๒๓ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๒๓ แล้ว ให้ใช้แนวทางดังต่อไปนี้ประกอบด้วย คือ

๓.๒.๑ การสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาคอศุดาชาของระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นศรัทธาในศุดาชาของระบอบประชาธิปไตยจะสามารถทำ ให้ประชาชนมีชีวิตอยู่ได้อย่างเสรี มีความสุข มีเกียรติ มีหลักประกัน และมีความหวัง โดยให้มีแนวทางการแก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้ คือ

๓.๒.๑.๑ ส่งเสริมความรู้ประชาธิปไตยที่ถูกต้องอย่างกว้าง ขวางทั้งในค่านตฤฎี และการปรยุคตฤฎีให้เข้ากับสถานการณ์นั้น ๆ

๓.๒.๑.๒ ให้ข่าวสาร ข้อมูล และชี้แจงสถานการณ์ที่ถูกต้อง สมบูรณ์โดยต่อเนื่อง อีกทั้ง เชิญชวนประชาธิปไตยให้ปรากฏแก่ประชาชนทั้งทาง เปิดและทาง ปิด โดยใช้เครื่องมือประชาสัมพันธ์ของรัฐ สื่อมวลชน และนักวิชาการ เป็นสื่อกลางในการ ถายทอดเพื่อให้ประชาชนมีข้อมูลค่านตฤฎีของประชาธิปไตยอย่าง เป็นรูปธรรมและสามารถ เปรียบเทียบกับข้อเสียที่บางกลุ่มพยายามเผยแพร่อยู่ เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้พิจารณา- ญาณทางการ เมืองโดยอิสระ กล่าวโดยสรุปคือการหยิบยกสภาพในแง่ดีขึ้นมาใช้ให้ เกิดประโยชน์

๓.๒.๑.๓ จักให้มีการอบรมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ประชาธิปไตยแก่สื่อมวลชนของรัฐและเอกชน เพื่อเป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ

ใจที่ถูกต้องไปสู่ประชาชน

๗.๒.๑.๔ ให้ข้าราชการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างในการเป็น
ประชาธิปไตยเพื่อก่อให้เกิดศรัทธาแก่ประชาชน

๗.๒.๒ การเร่งรัดการปฏิบัติตามที่ในระบอบประชาธิปไตยของกล
ไกของรัฐให้แยกดำเนินการออกเป็น ๒ ระดับ คือ

๗.๒.๒.๑ การบริหารระดับสูง เนื่องจากผู้บริหารระดับสูง
หรือฝ่ายการเมือง อันได้แก่เนกการเมือง พรรคการเมือง และผู้บริหารประเทศมีความสำ
คัญในฐานะเป็นผู้ตัดสินใจในการบริหารประเทศ และเป็นผู้นำในการต่อสู้เพื่อเอาชนะ
คอมมิวนิสต์ จึงมีแนวทางเพื่อให้ผู้บริหารระดับสูงสามารถแก้ไขปัญหาได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังนี้
คือ

๗.๒.๒.๑.๑ กำหนดนโยบายที่ชัดเจน แน่วแน่
และเป็นเอกภาพ โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหาพื้นฐานของชาติ หากเกิดวิกฤตต้องรับ
ผิดชอบ

๗.๒.๒.๑.๒ ใช้ความเข้มแข็ง ศึกษาค้นคว้า โดยคำ
นี้ถึงความถูกต้องและผลประโยชน์ของประเทศชาติและของประชาชนส่วนรวม เป็นสำคัญ
ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้สำเร็จลุล่วงไปโดยเร็วทันต่อสถานการณ์ และความต้องการ
เร่งด่วน

๗.๒.๒.๑.๓ เปิดโอกาสให้หลาย ๆ ฝ่าย อาทิ
นักวิชาการ สื่อมวลชน กลุ่มผลประโยชน์ และผู้เชี่ยวชาญในทุกสาขาอาชีพเข้ามามีส่วน
ช่วยในการแก้ไขปัญหา

๗.๒.๒.๑.๔ ปรับปรุงระบบราชการให้เป็นประ
ชาธิปไตย เพื่อให้เชื่ออำนาจต่อการสถาปนาและการพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตย
โดยการให้ข้าราชการมีจิตสำนึกทางการเมืองและทำให้ข้าราชการมีอุดมคติในการสนอง
ตอบประชาชนอย่างมีความรับผิดชอบ ตลอดจนควบคุมให้ข้าราชการดำเนินการใช้กฎหมาย
อย่างเคร่งครัด และสร้างคุณธรรมให้ประชาชนโดยถ้วนหน้า

๗.๒.๒.๑.๕ ใช้กลไกรัฐสภามาช่วยแก้ปัญหาข้อ
ขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับประชาชนหม่มาก เพื่อก่อให้เกิดความยุติธรรม และเป็นที่ยอมรับตาม
ครรลองประชาธิปไตย ตลอดจนออกกฎหมายที่สามารถปฏิบัติได้จริง

๗.๒.๒.๑.๗ ใช้อำนาจที่มีอยู่ดำเนินการปราบปรามกลุ่มอิทธิพลที่มีอำนาจ เกินกว่าขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่อย่างจริงจัง

๗.๒.๒.๒ การบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการประจำ เนื่องจากราชการประจำมีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นกลไกนโยบายของรัฐไปปฏิบัติ แต่ยังคงขาดจิตสำนึกและอุดมการณ์ จึงทำให้ขาดประสิทธิภาพเท่าที่ควรในการทำอำนาจอธิปไตยให้เป็นของปวงชนและทำกฎหมายให้ศักดิ์สิทธิ์ จึงให้มีแนวทางในการเร่งรัดการปฏิบัติหน้าที่ในระบบประชาธิปไตยของข้าราชการประจำ ดังต่อไปนี้คือ

๗.๒.๒.๒.๑ ให้ข้าราชการ โดยเฉพาะระดับสูงศึกษานโยบายของรัฐบาลให้เข้าใจแจ่มชัดจนเกิดความมั่นใจแล้วแบ่งความรับผิดชอบลดหลั่นลงไป

๗.๒.๒.๒.๒ ค้นหาสาเหตุของปัญหาการคอร์รัปชันที่เกิดขึ้น และหาทางแก้ไขโดยความกล้าหาญและความจริงจัง โดยในระยะเริ่มแรกควรมุ่งแก้ไขข้าราชการในระดับสูง โดยเฉพาะระดับหัวหน้าหน่วยก่อนเพื่อเป็นตัวอย่าง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อระดับรอง ๆ ลงมาเอง แม้ไม่สมบูรณ์ก็จะได้ผลในระดับหนึ่ง เมื่อทำต่อเนื่องความสำเร็จก็จะเพิ่มขึ้น

๗.๒.๒.๒.๓ ถ้าจำเป็นให้มีการปฏิบัติตามระเบียบและคำสั่งต่าง ๆ โดยเคร่งครัด และดำเนินการลงโทษผู้ฝ่าฝืนให้เป็นตัวอย่าง นอกจากนั้นต้องกำกับดูแลให้มีการสั่งหรือขอร้องในลักษณะที่ทำให้ข้าราชการต้องรับผิดชอบนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือเกินขีดความสามารถ

๗.๒.๒.๒.๔ ผู้บังคับบัญชาในระดับสูงต้องให้ความช่วยเหลือและให้หลักประกันแก่ข้าราชการที่อุทิศตนทำงานราชการ แต่ต้องถูกกดดันจากผู้มีอิทธิพลต่าง ๆ

๗.๒.๒.๒.๕ คุแฉ่ กวซันไม่ให้ข้าราชการทำตนเป็นเจ้าขุนมูลนายเอารัดเอาเปรียบทุจริตประชาชน และลงโทษข้าราชการที่ฝ่าฝืนอย่างจริงจัง

๗.๒.๒.๒.๖ พัฒนาขีดความสามารถ ตลอดจนอบรมและปลูกฝัง เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ข้าราชการทุกระดับตระหนักถึงฐานะและภาระหน้าที่ในการเสวนอนของต่อประชาชนอย่างมีความรับผิดชอบ เสียสละ และซื่อตรง

๗.๒.๒.๒.๑ ปรับปรุงระบบราชการให้มีการกระจายอำนาจการบริหารไปสู่ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ในข้าราชการในระดับต่าง ๆ สามารถตัดสินใจหรือสั่งการในเรื่องรับผิดชอบที่เป็นปัญหาในทางปฏิบัติและเพื่อให้เกิดความฉับไวมากยิ่งขึ้น

๗.๒.๒.๒.๒ ปรับปรุงให้ข้าราชการโดยเฉพาะชั้นผู้น้อยมีรายได้และสวัสดิการเพียงพอ เพื่อให้สามารถรักษาเกียรติและศักดิ์ศรีของตนได้

๗.๒.๒.๒.๓ เชิดชูเกียรติของข้าราชการที่ดี
เคน

๗.๒.๒.๒.๑๐ พิจารณาเร่งรัดปรับปรุงระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการให้มีประสิทธิภาพและได้ผลอย่างเต็มที่

๗.๒.๓ การส่งเสริมการเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองของประชาชน เนื่องจากการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางปฏิบัติความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำให้เกิดความรู้สึกและเข้าใจว่าอาชีพไทยเป็นของปวงชน ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้และเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น จึงให้มีแนวทางในการแก้ปัญหาดังต่อไปนี้ คือ

๗.๒.๓.๑ เร่งรัดการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เรียนรู้และมีประสบการณ์การพัฒนาประชาธิปไตยด้วยการปฏิบัติในระดับใกล้ตัว อาทิ สภาตำบล คณะกรรมการหมู่บ้านในรูปแบบต่าง ๆ และสหกรณ์

๗.๒.๓.๒ แก้ไขปัญหาให้กับประชาชนโดยการประสานประโยชน์ระหว่างประชาชนกลุ่มต่าง ๆ อย่างยุติธรรม

๗.๒.๓.๓ ผู้มีอำนาจต้องมีความเสียสละ ใจกว้าง อุดม และอดกลั้นต่อสภาพความวุ่นวายทางการเมือง และใช้อำนาจตามกฎหมายที่มีอยู่เป็นเครื่องมือระดับปกครองการพัฒนาประชาธิปไตย และให้กลไกของระบอบประชาธิปไตยแก้ไขความไม่ตรงกันด้วยวิถีทางของตนเอง หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ ให้ประชาชนเรียนรู้ประสบการณ์ถึงสาเหตุและสภาพปัญหา เพื่อให้สามารถใช้ดุลยพินิจตัดสินใจด้วยตนเองได้

๗.๒.๓.๔ ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักใช้พรรคการเมืองให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองตามระบอบประชาธิปไตย โดยเมื่อมีปัญหาควรใคร่องเรียนให้พรรคการเมืองช่วยแก้ปัญหาให้หรือนำเข้าแก้ปัญหาในสภาทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น



๗.๒.๓.๕ นำแนวทางในการเสริมสร้างศรัทธาในความดีงาม

ของประชาธิปไตยตามข้อ ๗.๒.๑ มาใช้ประโยชน์

๗.๒.๔ การจัดระเบียบการดำเนินบทบาทของ กลุ่มพลังและกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ บทบาททางการเมืองของกลุ่มพลังและกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมหรือชักจูงการพัฒนาประชาธิปไตย ดังนั้น เพื่อให้บทบาทของกลุ่มพลังและกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ มีส่วนส่งเสริมการพัฒนาประชาธิปไตย และปราบปรามมิให้กลุ่มพลังและกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ แสดงบทบาทชักจูงการพัฒนาประชาธิปไตย จึงมีการจัดระเบียบการดำเนินบทบาทของกลุ่มพลังและกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๗.๒.๔.๑ กลุ่มเศรษฐกิจ เนื่องจากประเทศไทยใช้ระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม ซึ่งในขณะนี้ยังมีจุดอ่อนในด้านกลไกรัฐ การจัดสรรทรัพยากรและการกระจายประโยชน์ทำให้กลุ่มเศรษฐกิจบางกลุ่มมีโอกาสและสามารถใช้อิทธิพลผูกขาดทางเศรษฐกิจได้ อันเป็นผลทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคมและความยากไร้ทางวัตถุในหมู่ประชาชน และมีส่วนก่อให้เกิดเงื่อนไขสงคราม นอกจากนี้ ยังปรากฏว่ากลุ่มผูกขาดทางเศรษฐกิจบางกลุ่มสามารถสร้างพลังต่อรองทางการเมืองได้สูง จนเป็นเหตุให้เป็นอุปสรรคและชักจูงการพัฒนาประชาธิปไตยได้

อย่างไรก็ดี การดำเนินการต่อกลุ่มเศรษฐกิจดังกล่าวก็ควรทำในลักษณะเป็นขั้นตอนและถูกต้องตามกฎหมาย โดยเน้นการประสานประโยชน์ตามลักษณะของสังคมไทยเป็นสำคัญ เนื่องจากการกระทำที่รุนแรงน่าจะก่อผลเสียมากกว่าผลดี ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมจิตวิทยา จึงให้มีแนวทางดำเนินการเพื่อลดการผูกขาดของกลุ่มทางเศรษฐกิจดังต่อไปนี้ คือ

๗.๒.๔.๑.๑ เร่งรัด การดำเนินการธุรกิจที่ละเมิดกฎหมายอย่างจริงจัง ตลอดจนพิจารณาเพิ่มบทลงโทษความผิดที่สำคัญ ๆ ให้สูงขึ้น

๗.๒.๔.๑.๒ ใช้มาตรการทางกฎหมาย อย่างเคร่งครัดเพื่อป้องกันและทำลายการผูกขาดศัตรูทางเศรษฐกิจ

๗.๒.๔.๑.๓ ส่งเสริมและปลูกฝังจิตสำนึก ให้พ่อค้า นายทุน มีความรับผิดชอบต่อสังคม รู้จักเสียสละ คำนึงถึงประโยชน์ของประเทศ

ชาติและส่วนรวมและเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยวิธีให้การยอมรับความสำคัญ ยกย่องนายทุนที่มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม การให้การเรียนรู้ทาง ๆ และเปิดโอกาสให้เขามามีส่วนรวมในการแก้ไขปัญหาดัง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการกระทำของพวกตน

๓.๒.๔.๑.๔ ดำเนินการตามความเหมาะสม

ต่อธุรกิจ อุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรม โดยใช้มาตรการทางการเงิน การคลัง กฎหมาย และการบริหาร เพื่อให้ผลประโยชน์ทาง เศรษฐกิจกระจายสู่ประชาชน

๓.๒.๔.๒ มวลชนพื้นฐาน เนื่องจากผู้ใช้แรงงานและชาวนา

ชาวไร่มีความสำคัญในฐานะที่เป็นมวลชนพื้นฐานที่จะชี้ขาดการปฏิบัติประเทศไทย และเป็นเป้าหมายในการแย่งชิงมวลชนของกลุ่มการเมืองทุกกลุ่ม รวมทั้งกลุ่มคอมมิวนิสต์ ดังนั้น เพื่อป้องกันมิให้มวลชนพื้นฐานถูกฝ่ายตรงข้ามช่วงชิง และเพื่อดึงมวลชนพื้นฐานให้สนับสนุนการพัฒนาประชาธิปไตย และมีให้ตกเป็นเหยื่อการโฆษณาชวนเชื่อของกลุ่มคอมมิวนิสต์ จึงให้มีแนวทางดำเนินการดังต่อไปนี้ คือ

๓.๒.๔.๒.๑ ให้การสนับสนุนองค์กรจัดตั้งของ

มวลชนพื้นฐานที่มีแนวทางประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ตลอดจนช่วงชิงการนำในองค์กรจัดตั้งที่มีอยู่ให้ตกเป็นเครื่องมือของฝ่ายตรงกันข้าม

๓.๒.๔.๒.๒ ชิงการนำเพื่อทำลายการจัดตั้ง

ของฝ่ายคอมมิวนิสต์ที่แทรกซึมอยู่ในองค์กรจัดตั้งของมวลชนพื้นฐาน

๓.๒.๔.๒.๓ สร้างและส่งเสริมบรรยากาศที่

ดีทางการเมือง เพื่อเปิดโอกาสให้มวลชนพื้นฐานสามารถเคลื่อนไหวทางการเมืองตามครรลองประชาธิปไตย

๓.๒.๔.๓ นักเรียน นักศึกษา เนื่องจากนักเรียน นักศึกษา

เป็นกลุ่มบุคคลที่มีลักษณะพิเศษ และมีความตื่นตัวทางการเมืองสูง มีลักษณะที่ใฝ่หาประชาธิปไตยและความเป็นธรรมในสังคม แต่ยังมีประสบการณ์น้อย เป็นกลุ่มที่มีบทบาททางการเมืองสูงตลอดมาและเป็นเป้าหมายที่กลุ่มคอมมิวนิสต์จะใช้เป็นแนวร่วมพื้นฐานด้วย ดังนั้น เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา เป็นพลังเสริมสร้างประชาธิปไตย และป้องกันมิให้ตกเป็นเครื่องมือตามยุทธวิธีประชาธิปไตยของกลุ่มคอมมิวนิสต์ รวมทั้งเผด็จการอื่น ๆ จึงให้มีแนวทางดำเนินการดังนี้ คือ

๗.๒.๔.๓.๑ ให้นักเรียน นักศึกษา มีเสรีภาพ

ในการทำกิจกรรม รวมทั้งกิจกรรมทางการเมืองภายใต้กรอบของกฎหมายและระเบียบของสถาบันการศึกษา

๗.๒.๔.๓.๒ สนับสนุนและส่งเสริมความเคลื่อนไหว

ไหวของนักเรียน นักศึกษา ที่สอดคล้องกับการพัฒนาประชาธิปไตย และชิงการนำความเคลื่อนไหวใหม่ให้นักเรียน นักศึกษา หันเหหรือตกเป็นเครื่องมือของกลุ่มคอมมิวนิสต์ได้

๗.๒.๔.๓.๓ เปิดโอกาส และหาหนทางให้นัก

เรียน นักศึกษา เข้าร่วมกับทางราชการในการแก้ไขปัญหาคือ เป็นเงื่อนไขสงครามเพื่อให้นักเรียนนักศึกษาได้เห็นสภาพข้อเท็จจริง เกี่ยวกับความตั้งใจจริงของทางราชการในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างนักเรียน นักศึกษา กับทางราชการและเป็นประโยชน์ในการพัฒนาประชาธิปไตยด้วย

๗.๒.๔.๓.๔ ให้การศึกษาทางการเมืองที่ถูก

ต้องแก่นักเรียน นักศึกษา โดยกำหนดให้มีเรื่องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบบประชาธิปไตยของไทยไว้ในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ และมอบให้นักวิชาการจัดทำตำราการศึกษาที่เป็นมาตรฐานต่อไป

๗.๒.๔.๔ กลุ่มก้าวหน้าในเมือง เนื่องจากปัจจุบันความ

เคลื่อนไหวในเมืองของกลุ่มต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นทั้งกลุ่มบูกลับจากป่า กลุ่มแสวงหาแนวทางใหม่ ในการแก้ไขปัญหาประเทศไทย กลุ่มคอมมิวนิสต์ กลุ่มแนวร่วม รวมทั้งกลุ่มแนวทางประชาธิปไตยอื่น ๆ ดังนั้น เพื่อให้นักก้าวหน้าในเมืองเคลื่อนไหวอยู่ในขอบเขตที่ไม่เป็นอันตรายต่อความมั่นคงแห่งชาติและการพัฒนาประชาธิปไตย จึงให้มีแนวทางดำเนินการ ดังนี้ คือ

๗.๒.๔.๔.๑ เปิดโอกาสให้ทุกกลุ่มแสดงออก

ทางความคิดใ้ภายในกรอบของรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

๗.๒.๔.๔.๒ สนับสนุนการจัดตั้งขบวนการ

ประชาธิปไตยให้เข้มแข็ง ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๖/๒๕๒๓ ลว. ๒๓ เมษายน

๒๕๒๓

๗.๒.๔.๔.๓ สนับสนุนและชิงการนำทางความคิด

ในบรรดากลุ่มที่กำลังแสวงหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหของประเทศไทย

๓.๒.๔.๔.๔ ทิศตามและชี้ทวงความเคลื่อนไหวของกลุ่มที่จะเป็นอันตรายต่อความมั่นคงแห่งชาติ และการพัฒนาประชาธิปไตยโดยใกล้ชิดและต่อเนื่อง

๓.๒.๔.๕ สื่อมวลชน เนื่องจากสื่อมวลชนสามารถแสดงบทบาทได้ทั้งการส่งเสริมและทำลายประชาธิปไตย จึงให้มีแนวทางดำเนินการต่อสื่อมวลชน เพื่อให้สื่อมวลชนเป็นพลังในการเสริมสร้างประชาธิปไตยดังต่อไปนี้ คือ

๓.๒.๔.๕.๑ ส่งเสริมและให้การสนับสนุนตามความเหมาะสมแก่สื่อมวลชนที่มีอุดมการณ์ประชาธิปไตย และเสริมสร้างให้สื่อมวลชนทุกสาขาที่มีความรับผิดชอบในการเสนอข่าวสาร เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประชาธิปไตย

๓.๒.๔.๕.๒ สนับสนุนการต่อสู้ทางความคิดในการสร้างสรรค์ประชาธิปไตยของสื่อมวลชน

๓.๒.๔.๕.๓ ใช้สื่อมวลชนของรัฐในการส่งเสริมประชาธิปไตยให้มีความหนักแน่นกว่าข่าวสารที่ทำลายประชาธิปไตย

๓.๒.๔.๕.๔ ยับยั้งการเผยแพร่ข่าวสารที่กระทบกระเทือนต่อระบอบประชาธิปไตยโดยใช้ทั้งมาตรการทางการบริหารและกฎหมาย

๓.๒.๔.๕.๕ ให้เจ้าหน้าที่ระดับสูงพยายามสร้างความสัมพันธ์กับสื่อมวลชนและชักจูงให้สื่อมวลชนทำประโยชน์ต่อการพัฒนาประชาธิปไตย

๓.๒.๔.๖ กลุ่มทหารและผู้อาวุศ

๓.๒.๔.๖.๑ ทำความเข้าใจระบอบประชาธิปไตย

ที่ถูกต้อง

๓.๒.๔.๖.๒ สนับสนุนค่านิยมระบอบประชาธิปไตย

๔. คำแนะนำในการดำเนินการ

๔.๑ กอ.รมน. จัดตั้งองค์การนำที่มีอุดมการณ์ประชาธิปไตย คือคณะกรรมการปฏิบัติการนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ (ปคค.) ดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติของข้าราชการและความต้องการของประชาชนควบคู่ไปกับการตรวจสอบของทางราชการ

๔.๒ ให้พิจารณาคัดขบวนการที่แอมแปงประชาธิปไตยขึ้น ๆ ซึ่งได้แก่ การพัฒนาประชาธิปไตยให้สมบูรณ์โดยเร็ว

๔.๓ ให้ยึดถือคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๖๖/๒๕๒๓ ลว. ๒๓ เมษายน ๒๕๒๓ เป็นแนวทางในการปฏิบัติกรรการทางการเมือง

๔.๔ ให้คณะกรรมการนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์พิจารณา กำหนดแผนงานต่าง ๆ ตามช่วงเวลาที่เหมาะสม ในลักษณะเป็นแผนวงประกอบแผนรูกทางการเมือง และให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนำแผนงานที่จะกำหนดดังกล่าวไปปฏิบัติให้บังเกิดผลสำเร็จ และแจ้งให้คณะกรรมการปฏิบัตินโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ (ปทค.) ทราบเพื่อเป็นการประสานงานและการติดตามประเมินผลต่อไป
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๒๕

พลเอก

(เปรม ติณสูลานนท์)
นายกรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

(นายวิชาตี อภิเมธีขำรง)

นักการข่าว ๔ กขต.สป.



ภาคผนวก จ.



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติ

จัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

พ.ศ. ๒๕๒๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๒

เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการ จัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติหมู่บ้านอาสาพัฒนา พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"หมู่บ้าน" หมายความว่า หมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองที่กำหนดขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

"คณะกรรมการกลาง" หมายความว่า คณะกรรมการกลางหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

"ประธานคณะกรรมการกลาง" หมายความว่า ประธานคณะกรรมการกลาง
หมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

"กรรมการกลาง" หมายความว่า บุคคลซึ่ง เป็นกรรมการของคณะกรรมการกลาง
หมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

"คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ" หมายความว่า คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ประจำ
หมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

"ประธานคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ" หมายความว่า บุคคลซึ่ง เป็นประธาน
คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ประจำหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัติ
นี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ และระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ
นี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การกำหนดหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

มาตรา ๖ การบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ให้ถือเอาหมู่บ้าน
ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่เป็นหลัก ส่วนการจะกำหนดให้หมู่บ้านใดหมู่บ้าน
หนึ่งหรือตั้งแต่สองหมู่บ้านขึ้นไปเป็นหมู่บ้านตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กระทรวงมหาดไทย
ประกาศเป็นคราว ๆ ไปตามความเหมาะสมแห่งสภาพท้องที่

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยุบเลิกหมู่บ้าน ให้กระทำโดยประกาศกระทรวง
มหาดไทย

การรวมหมู่บ้านต่างอำเภอมากำหนดเป็นหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง
จะกระทำมิได้

หมวด ๒

คณะกรรมการกลางหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

มาตรา ๙ ในหมู่บ้านหนึ่งให้คณะกรรมการกลางคณะหนึ่งประกอบด้วยผู้ใหญ่บ้าน เป็นประธานคณะกรรมการกลาง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กรรมการสภาตำบลผู้ทรงคุณวุฒิในหมู่บ้านเป็นกรรมการกลาง โดยตำแหน่งและให้มีการเลือกตั้งกรรมการกลางผู้ทรงคุณวุฒิจากราษฎรในหมู่บ้านนั้นมีจำนวนอย่างน้อยห้าคนอย่างมากไม่เกินเจ็ดคน เป็นกรรมการกลาง กรรมการกลางผู้ทรงคุณวุฒิจะมีเท่าใด ให้เป็นไปตามที่นายอำเภอกำหนดตามสภาพเศรษฐกิจและสังคมของหมู่บ้าน การเลือกตั้งกรรมการกลางผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามมาตรา ๑๑

หมู่บ้านใดมีผู้ใหญ่บ้านเป็นกำนันอยู่ด้วย ให้กำนันของหมู่บ้านนั้นเป็นประธานคณะกรรมการกลาง ในสารวัตรกำนัน และหรือแพทย์ประจำตำบล ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตหมู่บ้านของกำนันเป็นกรรมการกลาง โดยตำแหน่ง

ให้คณะกรรมการกลาง เลือกองประธานคณะกรรมการกลางหนึ่งคน และเลขานุการหนึ่งคนจากกรรมการกลาง การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำโดยเปิดเผยโดยใช้วิธีชั่งมือ ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ใช้วิธีจับสลาก

ให้มีที่ปรึกษาคณะกรรมการกลางและคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ประจำหมู่บ้าน ได้ตามจำนวนที่เห็นสมควร ซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งจากข้าราชการหรือผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับหมู่บ้านนั้น

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่มีการรวมหมู่บ้านมากกว่าหนึ่งหมู่บ้าน ถ้าในหมู่บ้านนั้นมีกำนันอยู่ด้วย ให้กำนันเป็นประธานคณะกรรมการกลางสำหรับกรรมการกลางอื่น ๆ ให้เป็นไปตามมาตรา ๙ และถ้าหากหมู่บ้านที่มารวมนั้นมีกำนันมากกว่าหนึ่งคน ให้คณะกรรมการกลาง เลือกกำนันคนหนึ่ง เป็นประธานคณะกรรมการกลาง ให้กำนันที่เหลือเป็นรองประธานคณะกรรมการกลาง และมีให้นำมาตรา ๙ วรรคสามมาใช้บังคับในการเลือกองประธานคณะกรรมการกลาง แต่ถ้าไม่มีกำนันให้คณะกรรมการกลาง เลือกผู้ใหญ่บ้านคนหนึ่ง เป็นประธานคณะกรรมการกลาง และให้ประธานคณะกรรมการกลางอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระกรรมการกลางผู้ทรงคุณวุฒิ ถ้าตำแหน่งประธานคณะกรรมการกลางว่างลงก่อนถึงกำหนดออกตามวาระให้ดำเนินการเลือกใหม่ และให้ผู้ที่ได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่า

กำหนดเวลาของผู้ซึ่งคนแทน

มาตรา ๕ ประธานคณะกรรมการกลางตามมาตรา ๔ ต้องพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ตาย
- (๒) ได้รับความอนุญาตจากนายอำเภอให้ลาออก
- (๓) ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง เมื่อได้สอบสวนเห็นว่าบกพร่องในทางความประพฤติ หรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง
- (๔) พ้นจากตำแหน่งก้ำนหรือผู้ใหญบ้าน

มาตรา ๑๐ ผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นกรรมการกลางผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติ และไม่อยู่ในลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) อายุยี่สิบปีบริบูรณ์ตามหลักฐานทางทะเบียนราษฎรในวันเลือกตั้ง
- (๓) มีภูมิลำเนาและถิ่นที่อยู่เป็นประจำ และมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎร อยู่ในหมู่บ้านนั้นมาแล้วติดต่อกันไม่น้อยกว่าหกเดือนจนถึงวันเลือกตั้ง
- (๔) เป็นผู้เลือกได้ในการปกครองตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (๕) มีพื้นความรู้ไม่ต่ำกว่าประโยคประถมศึกษาปีที่สี่ หรือที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่าไม่ต่ำกว่าประโยคประถมศึกษาปีที่สี่ เว้นแต่ท้องถิ่นซึ่งไม่อาจเลือกผู้มีความรู้ดังกล่าว ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจพิจารณาตามที่เห็นสมควรได้
- (๖) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๗) ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือคึกคักเสเพลให้โทษ หรือไม่เป็นโรคตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดไว้ สำหรับคุณสมบัติของผู้ใหญ่บ้าน ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่โดยอนุโลม
- (๘) ไม่เป็นข้าราชการประจำ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น
- (๙) ไม่เป็นผู้ชื่อเสียงในทางทุจริต หรือเสื่อมเสียในทางศีลธรรม
- (๑๐) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกฐานทุจริตต่อหน้าที่รวมทั้งในองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล หรือกรรมการกลางหมู่บ้าน

อาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ยังไม่พจนกำหนดสามปี นับแต่วันไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก

(๑๑) ไม่เป็นผู้เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือคำสั่ง โดยชอบด้วยกฎหมายให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษและยังไม่พจนกำหนดเวลาสามปีนับแต่วันพ้นโทษ

มาตรา ๑๑ วิธีเลือกตั้งกรรมการกลางผู้ทรงคุณวุฒิ ให้นายอำเภอหรือหัวหน้าส่วนราชการอำเภอ หรือปลัดอำเภอซึ่งนายอำเภอมอบหมาย เป็นประธานพร้อมกำนันและผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านนั้นประชุมราษฎรผู้มีคุณสมบัติและไม่อยู่ในลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) อายุยี่สิบปีบริบูรณ์ตามหลักฐานทางทะเบียนราษฎรในวันเลือกตั้ง
- (๓) มีภูมิลำเนาและถิ่นที่อยู่เป็นประจำ และมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือนในวันเลือกตั้ง
- (๔) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๕) ไม่เป็นผู้วิกลจริตหั้นเพี้ยนไม่สมประกอบ

เมื่อราษฎรส่วนมากเลือกผู้ที่ถูกเสนอชื่อผู้ใดเป็นกรรมการกลางและเป็นผู้มีคุณสมบัติไม่อยู่ในลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐ แล้ว ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นกรรมการกลางผู้ทรงคุณวุฒิ และให้นายอำเภอรายงานไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อออกหนังสือสำคัญตามแบบทนายระเบียบกระทรวงมหาดไทยไว้เป็นหลักฐาน

ในกรณีผู้รับเลือกมีคะแนนเสียง เท่ากันให้จับสลาก

วิธีเลือกตั้งให้กระทำโดยวิธีลับหรือเปิดเผย และให้ใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เฉพาะในส่วนที่ว่าการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ กรรมการกลางผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและกรรมการกลางผู้ทรงคุณวุฒิต้องพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) ตาย
- (๒) ได้รับอนุญาตจากนายอำเภอให้ลาออก
- (๓) นายอำเภอให้ออกเพราะขาดคุณสมบัติ หรือ มีลักษณะต้องห้ามอย่างใด

อย่างหนึ่งตามมาตรา ๑๐

(๔) คณะกรรมการกลางมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง โดยเห็นว่าเป็นความประพฤติในทางซึ่งจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียประโยชน์ของหมู่บ้าน มติดังกล่าวจะต้องมีคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่าสองในสามของคณะกรรมการกลางที่อยู่ในตำแหน่ง

(๕) นายอำเภอสั่งให้ออกเพราะไม่มาประชุมสามครั้งติดต่อกัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๖) ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ยุบคณะกรรมการกลาง หรือคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ตามมาตรา ๒๕

ถ้าตำแหน่งกรรมการกลางผู้ทรงคุณวุฒิว่างลงก่อนครบวาระ ให้เลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างภายในหกสิบวัน ยกเว้นกรณีตาม (๖) และให้ผู้ได้รับเลือกตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งตามวาระของผู้ซึ่งตนแทน ถ้าตำแหน่งว่างลงก่อนกำหนดออกตามวาระไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จะไม่เลือกขึ้นแทนก็ได้

มาตรา ๑๓ ที่ปรึกษาคณะกรรมการต้องพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ตาย
- (๒) ใ้ได้รับอนุญาตจากนายอำเภอให้ลาออก
- (๓) นายอำเภอสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง
- (๔) ถูกย้ายไปดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับหมู่บ้านนั้นได้

ตำแหน่งที่ปรึกษาคณะกรรมการว่างลง เมื่อใด ให้นายอำเภอท้องที่พิจารณาแต่งตั้งจากผู้ที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๗ วรรคสี่ เป็นที่ปรึกษาต่อไป

มาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการกลางมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) บริหารหมู่บ้าน หรือดำเนินการตามที่ได้รับอนุมัติหรือได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการสภาตำบล นายอำเภอ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด
- (๒) พิจารณาวางนโยบายในการปกครองหมู่บ้าน วางแผนและโครงการพัฒนาหมู่บ้านตามความต้องการของราษฎรในหมู่บ้านนั้น

(๓) ปฏิบัติหน้าที่ที่กำหนดไว้สำหรับคณะกรรมการหมู่บ้าน ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

(๔) ดูแลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ

(๕) ให้ความร่วมมือและประสานงานในแผนการและโครงการพัฒนาตำบลและหมู่บ้าน สนับสนุนให้มีการร่วมมือจากองค์การอาสาสมัคร หรือองค์การสาธารณกุศล ตลอดจนแก้ไขปัญหาคอขวดของและอุปสรรคที่เกี่ยวกับการพัฒนาหมู่บ้าน

(๖) ร่วมมือช่วยเหลือการปฏิบัติงานของกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มอื่น ๆ ซึ่งทางราชการจัดตั้งหรือสนับสนุน และดำเนินงานในเขตหมู่บ้านนั้น

(๗) เผยแพร่การดำเนินงานพัฒนาของทางราชการให้ราษฎรในหมู่บ้านทราบ

(๘) ประนีประนอมข้อพิพาทระหว่างราษฎรในหมู่บ้านเกี่ยวกับความแฉ่ง เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและความยุติธรรม เมื่อได้ดำเนินการอย่างใดแล้ว ให้รายงานให้นายอำเภอทราบ

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ทางราชการจะได้ออกหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ประธานคณะกรรมการกลาง เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการตามมติของคณะกรรมการกลาง เว้นแต่คณะกรรมการกลางจะได้ออกหมายให้ผู้อื่นดำเนินการแทน

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่สาธารณภัย ภัยทางอากาศหรือการก่อวินาศกรรมเกิดขึ้น หรือใกล้จะเกิดขึ้น ให้ประธานคณะกรรมการกลางในเขตท้องที่ที่ได้รับนิชอบหรือประธานคณะกรรมการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยที่ได้รับมอบหมายให้อำนาจหน้าที่ในการสั่งหรืออำนวยความสะดวกป้องกันและบรรเทาภัย ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาภัยฝ่ายพลเรือนไปก่อนได้ แล้วรายงานผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่รับนิชอบทราบ

หมวด ๓

คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ประจำหมู่บ้าน

มาตรา ๑๖ ในหมู่บ้าน ให้มีคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือปฏิบัติ

ภารกิจของคณะกรรมการกลางในแต่ละสาขางานตามที่ได้รับมอบ คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ จะมีที่คณะแล้วแต่คณะกรรมการกลางจะพิจารณาเห็นสมควร โดยปกติควรมีคณะกรรมการพัฒนา คณะกรรมการปกครอง คณะกรรมการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อย คณะกรรมการการคลัง คณะกรรมการสาธารณสุข คณะกรรมการศึกษาและวัฒนธรรม คณะกรรมการสวัสดิการและสังคม หรือคณะกรรมการอื่น ๆ ที่คณะกรรมการกลางพิจารณาเห็นว่าจำเป็น

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการกลางตามมาตรา ๙ และมาตรา ๘ แบ่งหน้าที่กันเป็นประธานคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ และให้ประธานคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ คัดเลือกบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐ และมีความรู้หรือสนใจในแขนงงานนั้น ๆ อย่างน้อยสามคน เข้ามาร่วมบริหารงาน ผู้ได้รับการคัดเลือกในแต่ละฝ่ายจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกลาง

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ มีหน้าที่ดังนี้

(๑) คณะกรรมการพัฒนา มีหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพของราษฎรและพัฒนาหมู่บ้านในคานต่าง ๆ โดยร่วมมือกับคณะกรรมการฝ่ายอื่น ๆ และตามนโยบายของคณะกรรมการกลาง

(๒) คณะกรรมการปกครอง มีหน้าที่เกี่ยวกับการบำบัดทุกข์บำรุงสุขของราษฎรและดูแลกิจการในหมู่บ้านให้เป็นไปตามกฎหมาย ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี และนโยบายส่วนรวมของชาติ แนะนำและส่งเสริมให้ราษฎรในหมู่บ้านมีความสนใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและการปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการเสริมสร้างความสามัคคีของส่วนรวม

บรรดาหน้าที่อื่นใด ถ้ามีใคร่เห็นว่า เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการคณะใด คณะหนึ่ง โดยเฉพาะ และจำเป็นจะต้องกระทำ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกลางเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการปกครองที่จะดำเนินการ

(๓) คณะกรรมการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อย มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน รวมทั้งจัดกำลังป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๔) คณะกรรมการการคลัง มีหน้าที่เกี่ยวกับการเงินของหมู่บ้าน

(๕) คณะกรรมการสาธารณสุข มีหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาล การอนามัย การวางแผนครอบครัว และการสุขภาพ ตลอดจนการรักษาภาวะแวดล้อมของหมู่บ้านและป้องกันอันตรายอันเกิดจากภาวะแวดล้อมในหมู่บ้าน

(๖) คณะกรรมการศึกษาและวัฒนธรรม มีหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษา การลูกเสือและเยาวชน ตลอดจนกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนา วัฒนธรรม การกีฬาและการพักผ่อนหย่อนใจ

(๗) คณะกรรมการสวัสดิการและสังคม มีหน้าที่เกี่ยวกับสวัสดิการของราษฎรและสงเคราะห์ผู้ยากจนที่ไม่สามารถช่วยตนเองได้ตามความจำเป็น

ในการดำเนินงานของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ อาจจัดตั้งกลุ่มเยาวชน กลุ่มสตรี กลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์ กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มอื่น ๆ เพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการแต่ละคณะได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๕ ถ้าประธานคณะกรรมการฝ่ายใด ค้นจากตำแหน่ง เนื่องจากพ้นจากตำแหน่งประจำ หรือพ้นจากตำแหน่งกรรมการกลางผู้ทรงคุณวุฒิ ให้กรรมการฝ่ายนั้นพ้นจากตำแหน่งด้วย

หมวด ๔

การประชุม

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการกลางประชุมกันไม่น้อยกว่าเดือนละครั้ง การกำหนดวันประชุมให้ประธานคณะกรรมการกลาง เป็นผู้กำหนดและเรียกประชุม โดยคำนึงถึงความสะดวกและการประกอบอาชีพของกรรมการกลางเป็นหลัก

กรณีที่มีการรวมหมู่บ้านตามมาตรา ๔ ในการประชุมครั้งแรก ให้นายอำเภอหรือหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ หรือปลัดอำเภอซึ่งนายอำเภอมอบหมายเป็นผู้จัดประชุมและทำหน้าที่ประธานชั่วคราว เพื่อเลือกประธานคณะกรรมการกลาง

สถานที่สำหรับประชุมคณะกรรมการกลาง ให้ใช้สถานที่ที่คณะกรรมการกลางเห็นสมควร

มาตรา ๒๑ การประชุมของคณะกรรมการกลาง ต้องมีกรรมการกลางมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการกลางที่อยู่ในตำแหน่งจึง เป็นองค์ประชุม ถ้าประธานคณะกรรมการกลางไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานคณะกรรมการกลาง เป็นประธานในที่ประชุม

ในกรณีที่ประธานคณะกรรมการกลางและรองประธานคณะกรรมการกลางไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการกลางที่มาประชุมเลือกกรรมการกลางคนหนึ่ง เป็นประธานในที่ประชุมครั้งนั้น

มาตรา ๒๒ การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการกลางคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน

ประธานคณะกรรมการกลางหรือกรรมการกลางในขณะทำหน้าที่เป็นประธานอยู่ในที่ประชุม นั้น มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในฐานะกรรมการกลางด้วย และในกรณีที่มิใช่ลงคะแนนเสียง เท่ากันให้ประธานคณะกรรมการกลางมีสิทธิออกเสียงชี้ขาดได้อีกหนึ่งเสียง

การประชุมคณะกรรมการกลางโดยปกติ เป็นการประชุมโดยเปิดเผย และเปิดโอกาสให้ราษฎรเข้าฟังได้ แต่บางกรณีถ้าประธานคณะกรรมการกลางเห็นว่าหัวข้อการประชุมเป็นเรื่องที่ไม่ควรเปิดเผย อาจปรึกษาหารือคณะกรรมการกลางเพื่อขอให้ดำเนินการประชุมลับก็ได้

มาตรา ๒๓ เมื่อมีปัญหาโต้เถียงเกี่ยวกับการประชุมซึ่งมิได้กำหนดไว้ในหมวดนี้ ให้ประธานคณะกรรมการกลางนำข้อโต้เถียงที่เกิดขึ้นเสนอต่อนายอำเภอ คำวินิจฉัยของนายอำเภอให้ใช้บังคับได้เฉพาะการประชุมคราวนั้น และให้นายอำเภอรายงานพฤติการณ์ดังกล่าวนี้ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ

มาตรา ๒๔ การประชุมคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ให้ถือปฏิบัติเช่นเกี่ยวกับการประชุมคณะกรรมการกลางโดยอนุโลม

หมวด ๕
รายได้

มาตรา ๒๕ ให้กระทรวงมหาดไทยและองค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดสรรรายได้
สำหรับการบริหารหมู่บ้านตามพระราชบัญญัตินี้ ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินอุดหนุนหรือเงินส่งเสริมจากรัฐบาล
- (๒) ภาษีบำรุงท้องที่ที่เก็บได้จากที่ดินในเขตหมู่บ้าน
- (๓) เงินภาษีและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตต่าง ๆ ตามที่เจ้าพนักงานระเบียบ
มติคณะรัฐมนตรี และคำสั่ง จัดสรรให้
- (๔) เงินอุดหนุนจากราชการบริหารส่วนท้องถิ่น
- (๕) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้
- (๖) เงินรายได้ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดสรรให้
- (๗) รายได้อื่น ๆ

การอุทิศเงินและทรัพย์สินตาม (๕) ต้องมอบแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด
โดยกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดแจ้ง

การจัดสรรเงินภาษีบำรุงท้องที่ที่เก็บจากที่ดินในเขตหมู่บ้านตาม (๒) ระหว่าง
หมู่บ้าน ตำบล และจังหวัด ให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดตามความจำเป็น
ของแต่ละหมู่บ้าน

มาตรา ๒๖ การใช้จ่ายเงินของหมู่บ้าน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาด
ไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณและการคลังของหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ใน
ระเบียบดังกล่าวให้กำหนดเรื่องการจัดทำแผนและโครงการไว้ด้วย

มาตรา ๒๗ โครงการใช้จ่ายเงินของหมู่บ้าน เมื่อนายอำเภออนุมัติแล้วให้นำเข้า
ข้อบัญญัติจังหวัดตามระเบียบและวิธีการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

สภาจังหวัดจะเปลี่ยนแปลงโครงการใช้จ่ายเงินของหมู่บ้านมิได้

หมวด ๖

การควบคุม

มาตรา ๒๕ ให้นายอำเภอเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกลางให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ และมีอำนาจสั่งให้ระงับการดำเนินการใด ๆ ซึ่งเห็นว่าเป็นผลเสียหายแก่ท้องที่หรือราชการ แต่ถาคณะกรรมการกลางไม่เห็นด้วยอาจอุทธรณ์ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดให้วินิจฉัยชี้ขาดได้

มาตรา ๒๕ คณะกรรมการกลางหรือคณะกรรมการฝ่ายใดดำเนินการหรือมีพฤติการณ์ที่จะเป็นการเสียหายแก่ท้องที่หรือราชการ เมื่อได้ทำการสอบสวนแล้ว ปรากฏว่าเป็นความจริง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งยุบคณะกรรมการกลางหรือคณะกรรมการฝ่ายนั้นได้

เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งยุบคณะกรรมการกลางแล้ว ให้นายอำเภอดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการกลางผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นแทนภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันที่สั่งยุบระหว่างที่คณะกรรมการกลางถูกยุบ ให้นายอำเภอรับผิดชอบการปฏิบัติงานแทนคณะกรรมการกลาง

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งยุบคณะกรรมการฝ่ายใด ให้คณะกรรมการกลางเลือกประธานคณะกรรมการฝ่ายนั้นโดยมิชักช้า และให้ประธานคณะกรรมการฝ่ายดำเนินการคัดเลือกบุคคล เข้ามาร่วมบริหารงานตามมาตรา ๑๗

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. ไทศรีภักดิ์

รองนายกรัฐมนตรี

(๕๖ ร.จ. ๑๔ ตอนที่ ๗๕ (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๒)

ประวัติผู้เขียน

นางสาวนฤมล มุลศาสตร์สาทร เกิดเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๔๙๘
ที่ อ.อุทุมพรพิสัย จ.ศรีสะเกษ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๑
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเข้าศึกษาต่อในภาควิชาการปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ปัจจุบันรับราชการที่สำนัก
นายกรัฐมนตรี



ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย